

Oikaisuvaatimus 16.5.2023 / viranhaltijapäätös 27.4.2023 Helikopterin laskeutumislupa

Tekltk 30.05.2023 § 39
274/10.00.02.03/2023

Valmistelija

Tekninen johtaja Janne Kaulio, P. 044 357 5503

Luonnollisesti Pyhtää ry on tehnyt oikaisuvaatimuksen, joka koskee Pyhtään kunnan teknisen johtajan Janne Kaulion viranhaltijapäätöstä 27.04.2023 5/2023 § Helikopterin laskeutumislupa. Oikaisuvaatimus ja viranhaltijapäätös liitteineen ovat oheismateriaalina.

Vaatimuksessaan Luonnollisesti Pyhtää ry esittää kumottavaksi viranhaltijapäätöksessä myönnetyt toistaiseksi voimassa olevat laskeutumisluvat Finnish Aviation Academyllle asiassa tapahtuneen virheellisen ja puutteellisen käsittelyn vuoksi.

Myönnetyssä luvassa on kysymys tilapäisestä helikopterin lentoonlähdestä ja laskeutumisesta ja maanomistajan suostumuksesta siihen. Koska toiminta on tilapäistä (laskeutumisharjoitus), niin se edellyttää vain maanomistajan suostumuksen. Jos toiminta olisi jatkuvaa, edellyttäisi se lentopaikka hyväksynnän.

Lasketumisluvan hakija Finnish Aviation Academy järjestää pelastushelikoterilentäjäkoulutusta ja koulutusmäärät ovat pieniä. Tällä hetkellä käynnissä olevassa koulutuksessa on neljä oppilasta ja koulutuksen kesto 1,5 vuotta. Hätätapauksissa helikopteri saa laskeutua myös ilman maanomistajan lupaa. Koneen päällikön harkinta määrittelee tällöin paikan valinnan. Sen vuoksi hakija hakee paikkoja maastolaskeutumisharjoituksia varten.

ILMAILULAKI

76 § (23.11.2018/965)

Lentopaikkojen ja muiden alueiden käyttö

Ilma-aluksen lentoonlähtöön ja laskeutumiseen saa käyttää vain lentopaikkaa tai 2 momentissa tarkoitettua aluetta. Kielto muiden alueiden käyttämiseen ei koske hätätilannetta, pakkolaskua tai muita niihin rinnastettavia tapauksia, ei myöskään lentoonlähtöä ja laskeutumista miehittämättömällä ilma-aluksella tai sotilashelikopterilla, muulla valtion helikopterilla eikä etsintä- ja pelastustoimintaan käytettävällä helikopterilla pelastus-, virka-apu- ja operatiivisilla lennoilla. Aluksella olevan laskeutumisalueen käyttämisestä helikopterin lentoonlähtöön ja laskeutumiseen säädetään erikseen.

Ilma-aluksen lentoonlähtöön ja laskeutumiseen saa tilapäisesti käyttää avointa vesialuetta sekä alueen omistajan tai haltijan suostumuksella muuta maa- tai vesialuetta, vaikka aluetta ei ole sellaiseen tarkoitukseen erityisesti järjestetty. Liikenne- ja viestintävirasto antaa tarvittaessa ilmailun turvallisuuden kannalta tarpeellisia määräyksiä:

- 1) maa- ja vesialueen tilapäisestä käytöstä;
- 2) ilma-alusten käyttämän alueen mitoituksesta ja pinnan ominaisuuksista;
- 3) lentoesterajoituksista;
- 4) muista lentoonlähdön ja laskeutumisen turvallisuuteen vaikuttavista seikoista.

Edellä 2 momentissa tarkoitettuun toimintaan tarvittavan maa- tai vesialueen omistajan tai haltijan luvan edellyttämästä yhteisen maa- tai vesialueen osakaskunnan suostumuksesta säädetään yhteisaluelaisissa (758/1989).

Jos lentoturvallisuus, liikenteen sujuvuus, maanpuolustukselliset syyt, elinkeinon harjoittaminen tai haitallisten ympäristövaikutusten ehkäisy niin vaativat, Liikenne- ja viestintävirasto voi kieltää muun kuin lentopaikan käytön tai rajoittaa 2 momentissa tarkoitettun alueen käyttöä ilma-alusten lentoonlähtöön ja laskeutumiseen. Liikenne- ja viestintäviraston on kuultava asianomaista elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusta sekä tarpeen mukaan muita viranomaisia, jos kiellon tai rajoituksen syy on muu kuin lentoturvallisuus tai liikenteen sujuvuus.

Vastineet Luonnollisesti Pyhtää ry:n esityksiin:

1. Perusteluinaan he esittävät, että Pyhtään kunnan hallintosäännön mukaan teknisellä johtajalla ei ole asiassa ratkaisovaltaa.

Pyhtään hallintosäännön delegointimääräys 13 §:ssä kohdassa 6 määrätään, että tekninen johtaja ratkaisee asiat, jotka koskevat maa-alueiden luovutusta tai vuokrausta enintään yhden viikon määräajaksi. Koska kysymys on satunnaisista ja erittäin lyhytaikaisista pysähdyksistä (laskeutumisharjoitus) ei hallintosäännön mukainen viikon määräaika ylity. Aluetta ei ole luovutettu tai vuokrattu pysyvästi helikopterin säilytykseen. Siten Pyhtään kunnan hallintosääntöä on noudatettu ja sovellettu oikein.

2. Oikaisuvaatimuksessa on esitetty, että Traficom, Kaakkois-Suomen elinkeino- liikenne - ja ympäristökeskuksen (ELY:n) sekä Kotkan ympäristökeskuksen lausunnot puuttuvat päätöksenteossa. Päätöksenteossa tulee selvittää mm. Traficom kanta ammattimaiseen helikopterien lentäjien koulutukseen.

Koska ilmailulain mukaan ilma-aluksen lentoonlähtöön ja laskeutumiseen saa tilapäisesti käyttää avointa vesialuetta sekä alueen omistajan tai haltijan suostumuksella muuta maa- tai vesialuetta, vaikka aluetta ei ole sellaiseen tarkoitukseen erityisesti järjestetty. Ilmailulaissa ei edellytetä em. esitettyjä lausuntoja ja selvityksiä laskeutumisluvan antamiseen maanomistajalta.

3. Oikaisuvaatimuksessa on esitetty, että asiasta on pyydetty 8.5.2023 Pyhtään kunnalta Finnish Aviation Academyn hakemusta edellä mainitun toiminnan järjestämiseksi sekä teknisen johtajan

viranhaltijapäätöksen perustelut. Vastausta ei ole saatu 15.5.2023 mennessä.

Yksityishenkilö on pyytänyt ko. asioita sähköpostilla. Hänelle on vastattu, että asiasta on pidetty palaveri hakijan kanssa, jonka jälkeen hakija on toimittanut sähköpostitse kartat alueista, joihin laskeutumis lupaa haetaan. Kartat olivat päätöksen liitteenä. Viranhaltijapäätöksen perustelut olivat viranhaltijapäätöksessä. Lisäksi hänelle vastattiin, että hallintolain 9 § Asian vireillepano mukaan, asia pannaan vireille kirjallisesti ilmoittamalla vaatimukset perusteineen, mutta viranomaisen suostumuksella asian saa panna vireille myös suullisesti.

4. Oikaisuvaatimuksessa on esitetty, että 30.03.2021 Teknisen lautakunnan kokouksessa päätettiin Kaunissaaren sataman täydennysrakentamisesta. Täydennysrakentaminen hyväksyttiin sillä korjauksella, että aallonmurtajalle merkatun helikopterikentän varaus poistettiin.

Viranhaltijapäätöksessä myönnetty lupa on voimassa silloin, kun laskeutuminen alueelle on mahdollista ja turvallista (alue on tyhjä rakennuksista, tavarasta, yms.). Koneen päällikön harkinta. Kun alueen mahdollinen rakentaminen alkaa tai tilaa tarvitaan muuhun käyttöön laskeutuminen ei ole mahdollista.

5. Oikaisuvaatimuksessa on esitetty, että viranomaispäätöksen liitteenä olevissa kartoissa helikoptereiden laskeutumispaikat on ylimalkaisesti merkitty. Missä tarkasti ottaen ovat teknisen johtajan päätöksessä Kaunissaarella oleva helikoptereiden laskeutumispaikka? ABC Majakan vieressä ei ole sorakuoppaa.

Tekninen johtaja on tehnyt itseoikaisuna uuden viranhaltijapäätöksen, jossa laskeutumisalueita on tarkennettu.

6. Oikaisuvaatimuksessa on esitetty, että tässä yhteydessä on selvitettävä, onko Finnish Aviation Academyn tarkoitus käyttää myös muita laskeutumispaikkoja helikopterilentäjien harjoituskäyttöön Pyhtään kunnan alueella. Pyhtään lentopaikan ympäristölupa ei kata lentopaikan ulkopuolisia alueita.

Maanomistajan suostumuksen antaminen hakijan esittämille alueille ei edellytä esitetyn mukaisen selvityksen tekemistä. Tilapäinen laskeutumis lupaa ei edellytä ympäristölupaa.

7. Oikaisuvaatimuksessa on esitetty, että tekninen johtaja esittää päätöksessään Pyhtään lentopaikan olevan lentokenttä. Kysymyksessä on väärän mielikuvan esittäminen ja siten mm. kuluttajasuojalain vastaista markkinointiviestintää. Lentopaikan ympäristöluvassa määrätään (Vaasan hallinto-oikeus 09.07.2019): ”Haettava toiminta on muu lentopaikka kuin lentokenttä. Lupa- ja toimivaltarajatarkasteluissa muun lentopaikan lupaviranomainen on kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.”

Koulutuksen järjestämisen tukikohdan nimi ja sijainti ei ole relevantti asia maanomistajan suostumuksen myöntämisessä.

Päätösehdotus

Tekniikkalautakunta päättää hylätä oikaisuvaatimuksen.

Päätös

Tuulikki Aksels esitti, että teknisen johtajan viranhaltija päätös tulee kumota, koska teknisellä johtajalla ei ole valtuuksia päättää kuin maksimissaan 1 viikon mittaisista määräajoista. Anna Jaakola kannatti vastaesitystä, joten asiasta oli äänestettävä.

Puheenjohtaja totesi, että oli tehty pohjaehdotuksesta poikkeava kannatettu ehdotus ja että asiasta olisi äänestettävä. Päätösehdotusta kannattavat äänestävät JAA ja Tuulikki Akselsin vastaesitystä kannattavat äänestävät EI. Puheenjohtaja totesi äänestyksen tuloksen seuraavasti: JAA 6 ääntä EI 2 ääntä Äänestyspöytäkirja on pöytäkirjan liitteenä.

Tekniikkalautakunta hyväksyi esittelijän päätösehdotuksen.

Tuulikki Aksels jätti asiasta eriävän mielipiteen, joka liitetään pöytäkirjaan.